

Detje pod razvalinami.

List „Giornale d'Italia“ poroča, da so Italijani v Gorici in sicer v Gosposki ulici, pod razvalinami neke hiše našli enoletno deklico, ki je bilo klicala: „Mama, mama!“

Laško časopisje o položaju na primorski fronti.

List „Secolo“ piše: Sovražnik je mogel izvršiti popravo svoje obrambne pozicije od Vipave preko hriba Nad Logom in kote 144 do jezera Pietra Rosa. Vzhodno in severno Gorice je sovražnik v posesti ne morda po italijanskem pritiskanju obupno izvoljenih, temveč moderno pripravljenih postojank. Sovražna artilerija razpolaga z oklopnimi namestitvami in varno skritimi votlinami ter mogočnimi gozdovi in gorskimi kritji. Na razpolago so tu tudi zložne, široke, za vse kalibre pripravne ceste, ki so v zvezi z železniškimi središči. Tisoče ljudi dela za bojnimi črtami dan in noč, da ojačijo izbrane obrambne črte in železniški promet, ki mu je središče Dornberg, raste neprenehoma. Italijani se nahajajo pred zelo razsežno možno odpornih črt, katerih premaganje stane časa in predvarka.

Potres v Italiji

Dne 16. avgusta ponoči je bil v Italiji hud potres. Iz mesta Rimini se poroča, da je tam napravil potres posebno škodo. Palača Lestini z umetniškimi deli, stolna cerkev, glavno gledališče, velik nov kopalniški hotel in mnogo hiš je skoro popolnoma uničenih. V okolišju Milana se je odtrgal oblak in napravil veliko škodo. Predilnica Vigano je uničena. Vedno bolj se kaže, da je potres v Italiji zadnje dni napravil ogromno škodo. V Pesara so skoro vse hiše težko poškodovane, prebivalstvo prenočuje pod milim nebom. V 12 krajih v bližini srednje jadranske obale je škoda tako velika, da je večina prebivalstva brez strehe. Okoli 20.000 kmetov je brez strehe in živeža. — V kopalnišču Ricione, kjer je bilo 20.000 tučev, so razen dveh hiš vsa poslopja podrt.

Rusko bojišče.

V Bukovini smo vrgli Ruse zahodno od Moldave več kilometrov nazaj in smo zavzeli važni gori Capul in Kreta. V južnovzhodnem kotu Galicije smo se umaknili na karpatski greben in branimo Rusom tu prehod na Ogrsko. Hudi boji so se razvili zahodno in severozahodno od Stanislava. Naši so se severno od Dnjestra ob izlivu Zlate Lipe umaknili na zahodni breg te reke. Iz prostora pri Brodiju še Rusi vedno silijo proti Lvovu, a ne morejo naprej. Dalje na sever se boji sicer vedno nadaljujejo, a do posebnih sprememb ni prišlo.

Pred novimi velikimi boji v Vzhodni Galiciji.

„Lokalanzeiger“ poroča: V Vzhodni Galiciji vlada že nekaj dni mir. Varati pa se ne smemo o tem, da se pripravljajo tam novi ogromni boji.

Rusi v močvirju.

Piše Jožef Korpar, poddesetnik pri težki poljski artileriji na ruskem bojišču:

Predvčeraj (dne 3. avgusta) popoldne se je tukaj odigrala zanimiva igra. V novih postojankah so nas rujavci zopet hoteli napasti. Slutili pa niso, da nas loči močvirje. S svojim uravitjem so drveli kakih 200 korakov proti našim postojankam, a čudno! V močvirju je naenkrat obtičalo čez 500 mož. Prosili so: „Pani! Pani! Ne pucaj!“ (Gospod! Gospod! Ne streljaj!) Nekaj mož je vendar prikobacalo do naše žične ograje. Med ruskim moštvom v močvirju se je nahajal tudi en stotnik, kateri je bil pa iz maščevanja nad takim ravnanjem kar od lastnega moštva ustreljen.

Kako smo Ruse ustavili.

Severno bojišče, 11. avg.

Veliko nas je tukaj slovenskoštajerskih fantov, zato vam napišem nekaj podatkov, kako nam kaj gre. No, sedaj smo enkrat ustavili Ruse, zakopali se v zemljo, pred jarki smo napletli do 7 vrst bodeče žice, pa pridi moskal, če si upaš! Moskal čepi tu za Prutom ter nas pisano gleda. Dne 28. julija zjutraj so vendar začeli daleč tam na levo od nas napadati, a so naleteli na Hrvate. Šestkrat so šli k napadu in šestkrat so nesli krvave buče nazaj. Pa so začeli iti vedno bližje po fronti proti nam, pri vsaki luknji so šli poskušati, kje bi šlo skozi, pa nikjer niso mogli naprej. Aha, mi smo že znali: nocoj še pridejo nas gledat. Vse se je pripravilo za sprejem. Vsak je bil na svojem prostoru. In res! Proti 11. uri ponoči so se že pokali z našimi poljskimi stražami, straže so jih en čas držale, potem pa se potegnile nazaj proti nam. Rakete so švigile v zrak, okolica se je razsvetila, strojnice in puške so zaregetale, a naše topništvo vseh kalibrov za nami, mislil sem, da bo ravno sedaj zrušilo svet v prah. Napad je trajal poldu-

go uro. Moskali so prišli malo iz gozda pogledat, a ker smo jim mi tako gosto rčet metali v oči, da niso nič videli, pa so jo pobegnili nazaj. Potem so moji prijatelji privlekli od nekod vjete Ruse, ki so se že vsi tresli od strahu in so nam rekli: „Vi nas šecko razbili do prahu, mili bože, mili bože!“ Najbolje pa je bil med njimi vesel neki jud, da je prišel v naše roke in je kar od veselja po eni nogi plesal. Na to se je zopet vse pomirilo. Moskali so šli za Prut tuhtat, kaj bi naredili in še tam do klanes tuhtajo. Mogoče bodo do večera zopet kaj stuhtali. No in potem so nekateri naši začeli po jarku vriskati, drugi peti, tretji pa so kričali za moskali „aufbiks!“ ter je zvali na korajžje. Jaz pa sem se potegnil pod zemljo, se zavil v odejo in zjutraj me je prišlo solnce gledat, če še spim. Ko se kuhinja pripelje s kavo, pograbilim si posodo in grem po kavo. Po zajuterku gremo vsak na svoj posel brez skrbi, saj naše straže spredaj pozorno čujejo; in če kaj pride, je vsak na svojem mestu, kot bi ga strela prinesla. Tako živimo mi tukaj. Je lepo veselo, če je lepo vreme, a če pa dežuje, tedaj pa je slabo. Bog daj kmalu mir in potem pa na svidenje v domovini! S pozdravom! Jakob Zemljčič iz Črešnjevca pri Račgoni.

Pred Solunom.

Bolgari so pričeli z ofenzivo proti Solunu. Prodirajo na levem in desnem krilu. Na desnem krilu so zasedli mesto Florino in več važnih gorskih postojank južno od mesta. Na tem krilu so premagali v dvanednem boju Srbe in sicer podonavsko in črnosko divizijo, katerima poveljuje kraljevič Aleksander. Na desnem krilu so baje Bolgari že prodrli do mesta Kavala, ki leži vzhodno od Soluna ob Egejskem morju. Tudi v središču, ob Vardarju in sicer v okolici mesta Dojran so se pričele bolgarske in naše čete pomikati proti jugu, tako da se prodiranje proti Solunu vrši na treh glavnih točkah. Bolgari so ob reki Strumi prodrli že 60 km daleč na grško ozemlje. Četverosporazumu so pred Solunom prihiteli na pomoč italijanske in celo ruske čete. Prihodnje dni pa že smemo pričakovati pred Solunom velikih bojev.

Proti Solunu.

Ob levem bregu reke Strume je prišlo dne 21. avgusta do bojev, v katerih so bile francoske čete vržene na desni breg reke Strume. Ob levem bregu reke Strume so bolgarske čete zasedle več grških vasi. Cela fronta od jezera Butkovo notri do jezera Tahino se nahaja trdno v bolgarskih rokah. Na ozemlju pri Florini so Bolgari zasedli gorski greben Niđe-Planino. Tukaj je bila vjeta ena cela srbska stotinja. Vojaški položaj pred Solunom postaja za četverosporazumove čete vedno slabši.

Bolgari pred Kavalo.

O bojih v Macedoniji se poroča iz Soluna, da so bolgarske čete, ki so prodirale iz smeri od mesta Seres, prikorakale s svojimi prednjimi četami pred grško obrežno mesto Kavalo, kjer se sedaj vrše bo-

Sarrail se umika.

List „Petit Journal“ piše, da se je general Sarrail s svojo armado umaknil s prve na drugo črto svoje obrambe.

Koliko štejejo armade pred Solunom?

Poročila iz Aten pravijo, da imajo Bolgari in naši pred Solunom 200.000 do 220.000 mož, general Sarrail, poveljnik sovražne armade, pa ima do 250 tisoč mož.

Rumunija.

Rumunija se še vedno ni odločila. Kolikor je posneti iz sedanjega položaja, Rumunija ne bo udarila po Avstriji, a bati se je, da bo Rusija izsilila si prehod svojih čet čez rumunsko ozemlje. Nekateri listi pravijo, da Rumunija ne bo posebno močno ugovarjala, ako bi ruska armada čez Rumunijo prodirala proti Bolgarski in Sedmograški. V tem slučaju bo Avstrija smatrala, da je Rumunija stopila na stran naših sovražnikov in bo z oboroženo silo odgovorila Rumuniji za njeno zahrbtnost. Rumunijo veže z nami posebna pogodba, po kateri bi nas morala v slučaju vojske podpirati z vojaštvom. Vse to nas spominja dogodkov pred vojsko v Italijo. Sicer pa se je v zadnjem času položaj v toliko zboljšal, da pravijo, da je izključeno, da bi prišlo v bližnjem času do vojnih zapletljajev z Rumunijo. Poročila pa se tako križajo, da moramo čakati, kaj bo.

Lakota na Rumunskem.

Iz Bukarešte poročajo švicarski listi, da so pač na Rumunskem vsa skladišča polna žita in da dela-

jo veleposestniki presiljajne kupčije, delavstvo pa da trpi lakoto. Rumunska aristokracija ne more zaradi vojne v inozemska letovišča in se je zbrala v Konstanci, kjer živi razsipno in razkošno, dočim nima delavstvo ne zaslužka, ne živil in so se že zgodili poulični izgredi.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se nadaljujejo izredno hudi boji. Sicer pa ni nobene posebne spremembe na ob reki Sommi in tudi ne pred Verdunom.

Še šest tednov velikih bojev.

Francoski vojaški kritiki pišejo v listu „Gaulois“, da bodo trajali veliki boji na ruski fronti še šest tednov. Potem prične namreč jesensko vreme, ki bo oviralo nadaljna vojna podvzeta. Vojaški kritiki dvomijo, da bi se v tem času posrečilo Rusom več, kakor zasesti nekatere leta 1915 izgubljene, v vojaškem oziru važne točke.

Kedaj bo mir?

Lord Northcliff, lastnik največjih angleških časopisov, je obiskal te dni italijansko fronto in se od tam odpeljal v Rim. V Rimu je izjavil, da sklene Angleška mir še le tedaj, kadar bo nemški cesar kakor vietnik pripeljan na Angleško. — Angleži postajajo blazni.

Naše žrtve za domovino.

Svoje mlado življenje je daroval na oltar domovine nadebudni mladenič Jožef Macur, doma iz Mrčnega sela pri Koprivnici. Bil je dne 18. junija na Laškem zelo močno ranjen, odkoder so ga prepeljali v bolnišnico v Inomost. Tam je dne 25. junija izdahnul svojo blago dušo. — Na Laškem je pri nekem naskoku padel pričen mladenič Jožef Pečan iz Zeleznega pri Podsvetju, star šele 21 let. Pokopan je bil dne 9. julija na tamkajšnjem vojaškem pokopališču blizu gore Cima Dodici. Bil je izvrsten zidarski pomočnik in zelo šaljiv; vsakdo ga je čislal. — Junaške smrti je padel za domovino Jakob Zelenik iz Črmlje pri Sv. Boltenku v Sl. gor. Bil je dne 12. julija od sovražne granate zadet v glavo ter je med potjo, ko so ga nesli sanitetci, izdihal svojo dušo, star 26 let. Poznan je bil daleč okoli kot cerkveni pevec. Pri vojakih so še trije bratje: ognjičar Ludovik v Dalmaciji, narednik Franc v Ljubljani in Karl kot visokošolec v Pragi. Kadetspirant Jakob je bil edina pomoč sestri in staremu očetu, kateri se je tudi boril leta 1878 v Bosni; mati pa je umrla pred 6 leti. — Mlado življenje je ugrabila nemila smrt iz župnije Sv. Barbare pri Mariboru in sicer sina našega cerkvenega ključarja Jožefa Domitar, ki je služil kot topničar na južnem bojišču. Bil je dne 29. junija težko ranjen od sovražne granate in je čez osem dni umrl v vojaški bolnišnici. Starišem, ki so sedaj že drugega sina izgubili na bojišču, naše sožalje!

Vsem padlim slovenskim junakom svetila večna luč!

Tedenske novice.

Najvišja zahvala. Okrajnemu šolskemu nadzorniku g. Ivanu Drellak ter vsemu učiteljsstvu političnega okraja mariborskega se je izrekla za odlične zasluge v vojni oskrbi cesarska zahvala.

Tržaški Slovenci ob cesarjevem rojstnem dnevu. Dne 18. avgusta sta se predstavila gospodu cesarskemu namestniku, ekscelenci baronu Fries-Skeneju, gg. dr. Josip Willan in dr. Edvard Slavik s prošnjo, da sporoči pred Najvišji prestol vdanostna voščila tržaških Slovencev povodom cesarjevega rojstnega dne. Gospod namestnik se je zahvalil najpriščneje ter je izjavil, da s posebnim veseljem sporoči v Najvišje znanje ta izraz vdanosti tržaških Slovencev. Pri tem se je z besedami najtoplejega pripoznavanja spomnil izvrstnega vedenja, ki so je tržaški in primorski Slovenci vsikdar kazali v minulem vojnem letu in je posebno naglašal nad vso hvalo v zvišeno vedenje slovenskega prebivalstva v občinah, neposredno sosednih soški fronti in težko prizadetih po vojni, ki je (vedenje) dalo najlepše in najčastnejše izpričevalo njega patrijotičnemu mišljenju in avstrijskemu čustvovanju.

Ameriški Slovence sestavil nov zrakoplov. F. Zele, sin pogrebniaka Josipa Zele, je sestavil v Ameriki nov zrakoplov, ki je bil od 20. do 25. junija t. l. v mestu Kleveland razstavljen. Mladi Ferdinand Zele je star 18 let.

Slovenski ameriški prostovoljeci. K ameriškimi prostovolcem je pristopilo večje število Slovencev, katerih bojno razpoloženje proti Mehiki raste.